

NOVICE

INFORMATIVNI BILTEN

LETNIK 5 ŠTEVILKA 6 DECEMBER 99

ISSN 1408-9629

Poštnina plačana pri pošti
1107 Ljubljana

DOPPS
Društvo za opazovanje in
proučevanje ptic Slovenije

p.p. 2395, 1001 Ljubljana, tel., fax: 061/138 19 00, mobi: 0609/625 210, e-mail: dopps@dopps-drustvo.si

JANUARSKO ŠTETJE VODNIH PTIC (IWC) POTEKA 15. IN 16. JANUARJA 2000

V januarju 2000 bo minilo 20 let, odkar so me kot otroka na jezu Ptujkega jezera v Markovcih z daljnogledom v roki ustavili in legitimirali takratni miličniki. Malo je manjkalo, da me niso strpali v avto. Komaj sem jim dopovedal, da z daljnogledom opazujem le vodne ptice. Odnese sem jo srečno, a z resnim opozorilom, da naj po jezu in okolici v prihodnosti nikar ne hodim več naokoli z daljnogledom in da naj vodne ptice opazujem na domačem vrtu. Kmalu za tem mi je v Ormožu lovski paznik s psevdonimom "šerif" za pol leta samovoljno zaplenil moj "fotosnaper", me prijavil policiji in povrh zagrozil, da živ gotovo ne pridem več domov, če se še enkrat pojavim ob Dravi. Vzrok: opazoval, štel in fotografiral sem vodne ptice, ki so jih lovci, odedi v bele rjuhe naslednje jutro neusmiljeno pobijali.

Štetja vodnih ptic v januarju 1999 se je v Sloveniji udeležilo 281 popisovalcev. V državi smo prešteli fantastičnih 49.800 osebkov kar 57-ih različnih vrst vodnih ptic. V dvajsetih letih je štetje vodnih ptic postalo družbeno pomembno in kulturno dejanje z mednarodno izpričano naravovarstveno težo. Brez dvoma smo slovenski ornitologi za prihajajoče januarsko "tisočletno štetje" vodnih ptic zbrani v pravo malo armado izurjenih opazovalcev. To nas lahko resnično veseli. Veseli nas tudi, da štetje opravimo vsak zase z mislijo, da to na drugem mestu hkrati počne na desetine, celo stotine naših kolegov. Kar nas pa še najbolj veseli, je zlasti dejstvo, da vodne ptice lahko štejemo vsako leto znova in znova. Kot nepisan obračun s preteklim letom in kot goreče pričakovanje za prihodnost.

Tudi letos je tako in tudi tokrat velja vsem članom DOPPS poziv k splošnemu vseslovenskemu štetju vodnih ptic. Policaji nas ne preganjajo več. Vedo, da opazujemo ptice in pogled skozi naš teleskop jim obogati delovni vsakdanjik. Še dvajset let bomo morali vztrajno opazovati in šteti vodne ptice, da bo to veljalo tudi za lovce. Vendar se je led se je že pričel topiti. Med tem časom se bomo navduševali nad vsakim čaplinim perescem na vodni gladini in trdno čutili, da so opazovanje, proučevanje in štetje ptic gibalno napredka kulture naše družbe.

Borut Štumberger,
nacionalni koordinator IWC

13. TRADICIONALNO JANUARSKO ŠTETJE VODNIH PTIC (IWC)

Vabimo Vas, da se udeležite "tisočletnega" štetja vodnih ptic, ki bo potekalo v soboto 15. in v nedeljo 16. januarja 2000.

To družbeno in naravovarstveno pomembno dejanje, ki poteka pod imenom International Waterfowl Census (IWC), opravi vsako leto sredi januarja na vseh stoječih in tekočih vodah ter obalnih morjih severne poloble na milijone opazovalcev ptic. **Namen štetja** je oceniti in trajno spremljati velikosti svetovnih populacij posameznih vrst vodnih ptic. V svetovnem merilu in na vseh kontinentih akcijo koordinira organizacija Wetlands International. Nacionalni koordinator štetja v Sloveniji je DOPPS-BirdLife Slovenia.

Rezultati štetij za leta 1997, 1998 in 1999 so objavljeni v reviji *Acrocephalus* (št. 80-81, št. 87-88 in št. 92).

NAPOTKI ZA ŠTETJE

- pred štetjem skrbno **preberemo obrazec za štetje vodnih ptic**;
- s štetjem pričnemo **v soboto ob jutranjem svitu** (okoli 7.00 ure), na obali pa pričnemo šteti ob svitu v nedeljo zjutraj. Štejemo ne glede na vremenske pogoje - ovira je lahko edino zares huda megla; takrat se štetje ponovi naslednji dan (v tem primeru nemudoma stopite v stik s svojim lokalnim oz. nacionalnim koordinatorjem štetja);
- štejemo **na vseh vodnih površinah**; če so vodne ptice preštete na njivi, travniku, smetišču ipd., to prosim opišite na obrazcu pod rubriko »sporočilo koordinatorju štetja«;
- med vodne ptice v grobem sodijo vse vrste slapnikov, ponirkov, kormoranov, čapelj, labodov, gosi, rac, tukalic in pobreznikov, vključno z galebi in čigrami;
- kjer **vodne ptice bežijo** na razdalji več kot 100 metrov nanje z veliko verjetnostjo streljajo ali jih namerno preganjajo;
- da bo štetje vodnih ptic resnično naravovarstveno sprejemljivo, se je zlasti vzdolž rek potrebno v loku **izogniti večjim jatam ptic**, ki bi jih s pretirano bližino opazovanja lahko preplašili;
- posebej bodimo pozorni na **skupinska prenočišča** galebov, gosi, kormoranov, zvoncev, ipd. Na takšnih prenočiščih se običajno zbere celotna populacija neke vrste ptic določenega območja. Skupinska prenočišča skušajmo najti že pred štetjem (npr. ob jutranjem ali večernem letu iz ali na prenočišče);
- vse velike reke in večina večjih slovenskih rek je za namen štetja razdeljena na odseke; **za vsak odsek reke izpolnimo svoj obrazec** (v kolikor še nimate

Opazovanje ptic na Sečoveljskih solinah.
Foto: Borut Rubinič.

Tomaž Mihelič,
tel.: 041 698813 -
Sava nad Kranjem

za števno območje spodnje Save:

Andrej Hudoklin, tel.:
068 322019 ali
322452 (dopoldan)
Jože Pečnik, tel.: 068
22232
(okoli 19.00 h) - Krka
Dušan Klenovšek, tel.:
0608 42715
(okoli 19.00 h) - Sava
Miro Perušek,
tel.: 061 863234
(okoli 19.00h) - Kolpa

Mitja Vranetič, tel.: 0608 68472
(okoli 19.00 h) - Sotla

za števno območje Savinje:

Denis Vengust, tel.: 063 853644 ali 041
504109 (okoli 19.00 ure) - jezera in akumulacije

za števno območje Drave in Mure:

Borut Štumberger, tel./faks: 062 761000 ali 041
680972 (okoli 19.00 h)
Bernarda Novak, tel.: 069 57455
(okoli 19.00 h) - Ledava

kart z vrisanimi rečnimi odseki, se nemudoma
javite pri nacionalnem ali lokalnem koordina-
torju štetja ali pa pokličite pisarno DOPPS!).
Stoječe vode, npr. bajerje, ribnike, akumu-
lacije, jezera obravnavamo kot eno lokaliteto
in izpolnimo en obrazec;

- štetje opravimo **s terenskimi obhodom**
(nikakor ne s čolnom!). V Sloveniji je nekaj ma-
njših odsekov rek, kjer je vodne ptice možno
natančno prešteti iz avtomobila (npr. neka-
teri deli Kolpe); če ste štetli tako, to vpišite na
obrazec pod rubriko »sporočilo koordinatorju
štetja«;
- v primeru nejasnosti nikakor ne oklevajte in po-
kličite vašega lokalnega ali nacionalnega koor-
dinatorja štetja;
- čim prej izpolnite in odpošljite obrazec;
- in še nazadnje, ker je štetje ptic prostovoljno
opravilo, se po nepotrebnem **ne izpostav-**
ljajte nevarnostim; nikar ne hodite po ledu,
prečkajte sumljivih brvi ali celo stopajte pred
puškine cevi tistih, ki zimsko stisko vodnih ptic
izkoriščajo na civilizacijsko nevzdržen način
ipd.

Tudi letošnja akcija zimskega štetja vodnih ptic
poteka s podporo družbe Mobitel.

V pravkar pričetem Novem letu 2000 Vam
želimo uresničitev vseh Vaših želja in obilico
nepozabnih srečanj s pticami.

Borut Štumberger
nacionalni koordinater IWC

Naslovi lokalnih koordinaterjev za posamezna števna območja ali njihove dele:

za števno območje Obale:

Borut Rubinič, tel.: 061 311469 ali 041 703282
(okoli 19.00 h)

za števno območje Notranjske in Primorske:

Slavko Polak, tel.: 067 24210 (dopoldan) ali
041 704612 (okoli 19.00 h)
Leon Kebe, 067 25222/int. 127 (dopoldan),
061 793723 (okoli 19.00 h) - kraška polja
Peter Grošelj, tel.: 065 787082 (okoli 19.00 h) -
Soča s pritoki

za števno območje zgornje Save:

Katarina Senegačnik, tel.: 061 263988
(okoli 19.00 h)
Boža Majstorovič, tel.: 061 1407889
(okoli 19.00 h) - Ljubljana

OB PTIČJI KRMILNICI

Zima je čas hude preizkušnje za mnoge ptice, ki
ostanejo ali pridejo
k nam.

Pomanjkanje
hrane in hud
mraz mnoge
ptice prisili, da se
odseliijo v toplejše
predele iz severa
proti jugu ali iz
višjih leg v doline.
Takrat mnoge
plašne gozdne
ptice postanejo naši
zaupljivi zimski spremlje-
valci.

Posamezne ptice ali man-
jše skupine budno opazuje-
jo, kje se pojavi kakšna
primerna hrana. Domači in
poljski vrabci so na
domačem teritoriju in najbolj
podjetno zasedejo ptičjo
krmilnico. Posamezno zrnje
jim zmaknejo zelenci in sinice,
brglez pa najraje pride, ko v
krmilnici ni gneče. Ščinkavci in
pinože pobirajo semena
naokrog po tleh. Včasih se jim
pridružijo tudi rumeni strnadi,
dlesk pa je spet samotari.
Samotarji
so tudi detli in žolne, privabimo jih z govejim
lojem, ki ga obesimo na bližnje drevo. Lahko ga
tudi stopimo in primešamo sončnice ter zlijemo
vsebinsko v posode. Tak krmilni poveznik obiskuje-
jo najbolj pogosto sinice in brglez. Na veje
grmov in dreves natakemo jabolka, ki jih
ključujejo žolne, detli in najraje pred-

stavniki iz družine drozgov. Obiranje koruznih
storžev pa prepustimo šoji.

Pestro zimsko krmišče privabi raznovrstne ptice.
Stalna ponudba semen v ptičji krmilnici privabi
veliko število pernatih prijateljev. Takrat so ptice
najbolj opazne in privabijo tudi njihove plenilce,
kot so domače mačke ali skobci. Če je krmilnica
vsak dan založena z manjšo količino semen (eno
ali dve pesti zrnja za ptice), se ptice le občasno
zadržujejo, kar za plenilce ni tako privlačno.
V preteklosti so ljubitelji narave zelo zagovarjali
zimsko krmljenje ptic, kot pomoč ubogim pticam,
ki nam spomladi in poleti varujejo pridelke pred
škodljivimi žuželkami. Ta miselnost se je verjetno
pojaviła že tedaj, ko je človek začel udomače-
vati divje živali in obdelovati polja. Spoznal je,
kaj pomeni živalim hrana v najbolj hudih zimskih
mesecih. To je danes najbolj izrazito pri zimskem
krmljenju nekaterih lovsko zanimivih vrst divjadi.
Iz ekologije vemo, da je krmljenje izrazito nega-
tiven poseg v okolje, ki omogoča lažje preživetje
le nekaterim vrstam. Zimsko krmljenje običajno
pomeni, da bo preživelo večje število vrabcev,
sinic ali drugih vrst. Te vrste nato v toplem delu
leta tekmujejo s sorodnimi vrstami, ki pozimi red-
keje prihajajo h krmilnici ali pa sploh ne, ker se
odseliijo. Pri divjadi pomeni, da s krmljenjem
divjih praščev pozimi omogočamo njihovo večje
preživetje, ti pa v spomladanskih mesecih plenijo
gnězda talnih gnezdilcev.

Pri krmljenju ptic je še vedno globoko prisotna
zavest nesebične pomoči lačnim in premraženim
pticam. Posebno v otroških očeh je to dobro delo
hitro poplačano z živahnim spreletavanjem ptic
ob krmilnici. Še posebej njim je potrebno ob

Dlesk. Foto Miro Perušek.

svetu pravljic - škratov in dobrih vil dati občutek za dobra dela. Pozimi se ptice zelo hitro odzovejo na našo dobroto - poňujeno hrano, kar ima pri otrocih zelo močan vzgojni učinek. Razvija se jim čut za dobroto in pomoč. Ob tem in kasneje, ko se podira otroški domišljjski svet, je potrebno postopoma preiti na realnost. Pticam s krmljenjem omogočimo večje preživetje, vendar s tem posegamo v naravne procese. Glavni namen krmljenja je, da v naši neposredni bližini opazujemo ptice in njihovo vedenje. Ob tem se lahko mnogo naučimo o njihovih medsebojnih odnosih, obnašanju in o vplivih letnega časa ter vremenskih razmer na pojavljanje nekaterih vrst ptic.

Zavod za gozdove vsako leto razdeli osnovnim šolam in vrtcem hrano za ptice. V letošnji zimi pa naj bi poleg mešanice semena dali šolam tudi plakate s pticami. Otroci bodo potem lažje prepoznavali posamezne vrste ptic in postopoma spoznavali naravo in gradili svoj odnos do nje. Ornitologi, gozdarji, oziroma poznavalci ptic imamo ob tem priložnost, da o pticah povemo še kaj več. Ob krmlilnici se s pticami seznani širši krog ljudi, ki potem to znanje ohranijo še naprej. Mnogi ga tudi nadgradijo s sodelovanjem pri varovanju življenjskih prostorov ptic in drugih redkih ter ogroženih živih bitij. Plakat o pticah pozimi je nastal v sodelovanju DOPPS-a in Zavoda za gozdove Slovenije. S tem je storjen še en korak k popularizaciji ptic in varstva narave.

Miro Perušek

PTUJSKO JEZERO

Ptujsko jezero leži vzhodno od mesta Ptuja in meri 3,5 km² ter je tako največje umetno jezero v Sloveniji. Zgrajeno je bilo leta 1978, za potrebe HE Formin. Vodostaj v jezeru uravnava jez v vasi Markovci pri Ptuj. Tu se večji del vode preusmeri v kanal (povprečen pretok 450m³/s) za HE Formin, preostanek vode (pisarniško izračunan biološki minimum znaša 12m³/s) pa v staro strugo reke Drave. Ta je ob poplavih deležna tudi odvečne vode, ki je kanal ne more sprejeti, saj se tod razprostirajo zadnje poplavne površine ob reki Dravi, kot so Šturmovci in poplavni gozd v Muretičinah.

Jezero nudi zatočišče številnim pticam, predvsem pozimi (saj le redko zamrzne) lahko tu naštejemo tudi 15 000 ptic. Od zimskih gostov se tukaj zadržujejo mali žagar (*Mergus albellus*) in veliki žagar (*Mergus merganser*), zvonci (*Bucephala clangula*), tatarske žvižgavke (*Netta rufina*) in navadne žvižgavke (*Anas penelope*), dolgorepe race (*Anas acuta*) in krehelci (*Anas crecca*). Na jezeru je včasih prenočevalo tudi 3500 velikih kormoranov (*Phalacrocorax carbo*), vendar je nji-

hovo število zaradi načrtnega preganjanja ribičev močno upadlo. Tako je pozimi 1998/99 na jezeru prenočevalo le okoli 850 teh ptic.

Na jezeru sta narejena tudi dva otoka, ki omogočata gnezdenje nekaterim vrstam ptic. Z vsakoletnimi akcijami ornitologi omogočimo gnezdenje 100 parom rečnih galebov (*Larus ridibundus*) in tako že vrsto let vzdržujemo edino kontinentalno gnezdišče te vrste v Sloveniji. Poleg galeba tu gnezdi še 40 parov navadne čigre (*Sterna hirundo*), deset parov čopaste črnice (*Aythya fuligula*) in mlakarice (*Anas platyrhynchos*). Nekaj parov navadnih čiger pa poskuša gnezdititi tudi na betonskih ploščadih daljnovoda, ki poteka preko jezera, vendar žal brezuspešno.

Gnezdečo kolonijo čiger in galebov na otoku ogrožajo predvsem brezvestni čolnarji, ki otok obiskujejo, kljub temu, da je to najstrožje prepovedano vse leto. Ornitologi smo celo dosegli prepoved vožnje z vsemi plovili v razdalji 200 m do otoka, vendar tega žal nihče ne upošteva. V zimskem času prezimujejo ptice vznemirjajo ribiči, ki kljub sprejetemu dogovoru o sivih čapljah (*Ardea cinerea*) in velikih kormoranah slednje še vedno preganjajo ter s tem tudi vse ostale ptice. Lovska organizacija je pri lovu na jezeru pokazala veliko mero razumevanja in samoiniciativno sprejela interni zakon, ki prepoveduje lov na raco mlakarico na jezeru in pripadajočem nasipu. Številni sprehajalci, ki pogosto zahajajo na pot ob jezeru (pot je namenjena le službenim vozilom Dravskih elektrarn) s svojo prisotnostjo ptic pretirano ne vznemirjajo, ker so se le-te na stalno prisotnost človeka nekako navadile. Nasip vsako leto z mulčenjem pokosijo delavci Dravskih elektrarn, ki v enem delu uničijo tudi obvodno vegetacijo sestavljeno iz trstičja in bele vrbe.

Ptujsko jezero je zanimiva ornitološka točka, saj tukaj najdemo še druge živalske vrste. Na nasipu rastejo celo različne orhideje. Ornitološki obhod jezera traja približno pet ur (14 km), vendar je do nekaterih mest na jezeru možen dostop tudi z avtomobilom. Mislim, da je jezero najbolj zanimivo takrat, ko Drava poplavlja, saj lahko na jezeru opazimo obilico različnega materiala, ki ga nosi reka s seboj. Pogosto lahko na jezeru ravno takrat opazimo redke vrste. Leta 1996 je bila na jezeru tik po poplavih opažena dolgorepa govnačka (*Stercorarius longicaudatus*). Zanimiv je tudi krajinski park Šturmovci, ki leži tik pod markovskim jezerom. Njegov ogled nudi prijetno sprostitvev po nekoliko monotonem habitatu, kot je umetno Ptujsko jezero.

Luka Korošec

Jez v Markovcih s kanalom in stara struga reke Drave.

Foto: Luka Korošec.

ALI ZLATOVHRANKA (*CORACIAS GARRULUS*) ŠE GNEZDI V BLIŽINI VOLČEŠKIH TRAVNIKOV?

V aprilskih Novicah DOPPS napovedane majske ekskurzije na volčeške travnike se nas je udeležilo kar nekaj članov štajerske sekcije. Zborna mesto v celjski industrijski coni ni obetalo bogatega naravoslovnega sobotnega dopoldneva. Vendar je zgibanka Mokrotno območje ob Ložnici (izdal jo je Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine v Celju), ki smo jo razdelili na predavanju teden dni prej, poslušalce predavanja še dodatno spodbudila k izletu. Obisk zadnjega obsežnejšega krajinskega območja v Celjski kotlini, ki še kaže nekdanjo sonaravno rabo sveta ob nižinskih vodotokih, je namreč med drugimi zanimivostmi in redkostmi obljubljal tudi srečanje z zlatovranko (*Coracias garrulus*). Ta del Celjske kotline je z ornitološkega vidika predstavil že Borut Štumberger v *Acrocephalus* (65-66; Popis ptic volčeških travnikov (Celje) in njihovo naravovarstveno ovrednotenje).

Sprehod vzdolž regulirane Ložnice skozi pičle ostanke nekdanjih obsežnih nižinskih gozdov doba in belega gabra, podraslih z visoko modro stožko, in izmenjavajočimi se manjšimi površinami, poraslimi z ločjem ter šašjem, za zahtevnejšega ornitologa žal ni bil ravno zanimiv. Poleg nekaj običajnih vrst pevcov, posameznih sivih čapelj (*Ardea cinerea*), mlakaric (*Anas platyrhynchos*) in grivarjev (*Columba palumbus*) drugih ptic nismo ne uzrli, ne slišali. Ali je temu botrovala zgolj sopolica vročega dne ali ne, je težko reči, upati je le, da se negativni vplivi civilizacije na tem območju le še niso pričeli močno odražati. Ob prehodu potoka in vstopu na travnato območje Volček se nam je ponudil veličasten pogled na počasi letečo ujed z dokajšnjim razponom kril. Ptica se je ustavila na stebri električne napeljave. Pogled skozi daljnogled in mrzlično brskanje po ornitoloških priročnikih sta nas prepričevala, da smo se zelo verjetno soočili z močvirskim lunjem (*Circus pygagrus*). Ptica se je nato na tem območju zadrževala še dlje časa v poletje. Navdušenje nad opaženim

se je še stopnjevalo ob pregledovanju nizko-napetostnih električnih vodov, kjer bi osnovni cilj naših opazovanj, t.j. zlatovranko, tudi najlažje opazili. Žal so bila vsa prizadevanja zaman, tako kot tudi "skoraj" vsa ostala iskanja te ptice letos. Uporabljeni "skoraj" je namenjen 7. avgustu, ko je na istih žicah sedelo kar osem zlatovrank, od tega po operjenosti štiri odrasle. Zelo verjetno te zlatovranke niso bile gnezditke z območja našega

spomladanskega obiska, temveč so se tukaj ustavile le med preletom. Med povratkom proti izhodiščni točki smo naleteli še na nekaj arov velik močvirni travnik, ki so ga krasile številne sibirske perunike (*Iris sibirica*), ter na barjanskega cekinčka (*Lycaena dispar*), metulja modrina, ki mu grozi izumrtje širom Evrope.

Preznojeni in tudi malce razočarani zaradi dokaj slabe bere opažanj tega dne smo se ob koncu izleta seznanili še z dolgotrajnimi, žal dokaj neuspešnimi prizadevanji naravovarstvene službe za ohranitev in zavarovanje območja. Lokalni dejavniki razvoja namreč še nadalje vidijo območje zgolj kot gospodarsko manjvredno površino, ki jo je edino smiselno pozidati z objekti, po novem tudi s cestami.

Franc Rebeušek

LABOD GRBEC

Na akumulaciji HE Vrhovo sem 5. decembra 1999 opazoval 35 labodov grbcev (*Cygnus olor*), med njimi je bil tudi odrasel osebek z rumenim vratnim obročkom z oznako AP73. Poleg tega sem opazoval še približno 600 velikih kormoranov (*Phalacrocorax carbo*), pet rac sivk (*Aythya ferina*), 47 lisk (*Fulica atra*) in deset rečnih galebov (*Larus ridibundus*) ter tri sive pastirice (*Motacilla cinerea*) in ena šmarnica (*Phoenicurus ochruros*). Preko Eurobirdnet-a sem

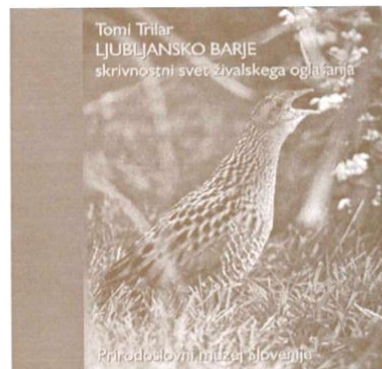
dobil podatke o prej omenjenem obročanem labodu grbcu. Gre za laboda, ki ga je 5. oktobra 1997 obročkal Peter Szinai pri kraju Badacsony ob Blatnem jezeru na Madžarskem. Od takrat so ga že junija, avgusta in novembra 1998 opazili pri kraju Keszthely. V Avstriji so ga opazovali 2. marca 1999, v kraju Illmitz. Še pred tem so ga opazovali 17. januarja 1999, na Hrvaškem v kraju Bundeck.

Marjan Gobec

ZGOŠČENKA LJUBLJANSKO BARJE

Na zgoščenci LJUBLJANSKO BARJE, skrivnostni svet živalskega oglašanja so predstavljeni zvoki 3 vrst žuželk, 4 vrst žab, 82 vrst ptic in 1 vrste sesalca. Celotna dolžina posnetkov je 73'47". Zgoščenci je priložena knjižica s šestnajstimi

stranmi komentarja. Avtor posnetkov in besedila je dr. Tomi Trilar, naslovnice je oblikovala Mia Asta, avtorica fotografije kosca na naslovnici pa je Vesna Grobelnik. Zgoščenko je izdal Prirodoslovni muzej Slovenije.

NAROČILNICA

Naročam zgoščenko "LJUBLJANSKO BARJE, skrivnostni svet živalskega oglašanja" po ceni 2000 SIT. Naročeno pošljite na moj naslov.

Kupnino bom poravnal(a) po prejemu računa in položnice v enkratnem znesku

Ime in priimek	naročam izvodov
Naslov	
Pošta in poštna številka	
Telefon	
Datum	Podpis

Naročnik ima vse pravice po Zakonu o varstvu potrošnikov. V ceno je vključen 8-odstotni DDV. Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov: Prirodoslovni muzej Slovenije, p.p. 290, 1001 Ljubljana.

PROGRAM PREDAVANJ, IZLETOV IN AKCIJ DOPPS ZA SEZONO 1999/2000

PREDAVANJA IN SREČANJA

Štajerska sekcija

Predavanja potekajo vsako prvo sredo v mesecu ob 18.00 na Pedagoški fakulteti v Mariboru, Koroška cesta 160, Oddelek za biologijo, predavalnica 0.80.

5. januar 2000: Ptice okoli našega doma,

Damijan Denac
Kolikokrat ste se že srečali z nepoznano ptico v bližini svojega doma? Predavanje z gornjim naslovom prirejamo posebej za nove člane društva in mlajše ornitologe. Spoznali boste vse vrste ptic, ki jih pogosto srečujete v mestu, po parkih, na krmilnicah in vrtovih ter izvedeli nekaj o njihovem načinu življenja.

2. februar 2000: Preverimo svoje poznavanje naših vrst ptic, Luka Božič
Izzivamo vse poznavalce ptic, da preizkusijo svoje ornitološko znanje, pridobljeno na terenu. Kviz bo razdeljen na osnovni in višji nivo, najboljši pa čakajo nagrade. Seveda bomo po razglasitvi skupaj pogledali »najtrše orehe«, tako da bo to obenem tudi dobra šola.

1. marec 2000: Potopis po Dravi, Nikola Wolf in Emil Flajšman
Predavatelj iz Hrvaške nam bo predstavil življenje ob enem najlepše ohranjenih delov te mogočne reke. Ob čudovitih podobah iz narave se bomo lahko spraševali o smiselnosti vse bolj grobega človekovega poseganja v ta enkratni prostor.

5. april 2000: Rezultati popisa belih štokelj v letu 1999, Damijan Denac in Luka Božič
Bela štoklja sodi med najbolj znane in priljubljene ptice pri nas, zato smo jo v preteklem letu tudi razglasili za ptico leta. Zadnji vseslovenski popis štokelj do leta 1999 je bil izveden pred skoraj dvajsetimi leti. Kaj se je v tem času zgodilo z našo populacijo te ptice, kakšne so njene perspektive in še kaj boste izvedeli na predstavitvi najnovejših raziskav, ki so plod prostovoljnega dela številnih mladih sodelavcev.

10. maj 2000: Ptice doline reke Mirne na Hrvaškem, Borut Rubinič
Spoznali bomo ornitološko izjemno zanimivo, a žal tudi zelo ogroženo območje, ki leži le streljaj od naše južne meje. Kljub temu tam stalno gnezdiyo vrste, kot so črnoglavci strnad, španski vrabec in rjavoglavi srakoper, vsako leto pa se najde še kakšno novo presenečenje.

7. junij 2000: Veliki skovik na Goričkem,

Borut Štumberger
Tradicionalna kulturna krajina z visokodebelnimi sadovnjaki, mejicami, njivami z mozaikom različnih kultur in travniki pri nas vse bolj izginja, saj jo sodobno kmetijstvo izriva na rob propada. V njej najdemo svoje zadnje prebivališče številne ogrožene vrste ptic. Ko utihnejo hribski škrljanci, smrdokavre in zelene žolne, ponoči njihovo pesem zamenja monotono oglašanje velikega skovika. Predavatelj nam bo predstavil v maršičem presenetljive rezultate popisa te vrste, izvedenega pred nekaj leti.

Ljubljanska sekcija

Vsa predavanja se pričnejo ob 19. uri v društvenih prostorih na Žibertovi 1 v Ljubljani.

6. januar 2000: Določevanje ptičev v roki (preparati), Borut Rubinič in Al Vrezec
V drugem kvizu se bomo spopadli s težavami, ki jih predstavlja določanje ptičev v roki. Izvedeli boste, na katere znake je treba biti pozoren pri posameznih skupinah ptičev (obarvanost letalnih ali repnih peres, kljun, vzorci na krovnih peresih, dolžina krempljev...).

27. januar 2000: Velika uharica Bubo bubo,

Tomaž Mihelič
Predavatelj se že nekaj let ukvarja z gnezditveno biologijo te največje evropske sove in si prizadeva za njeno zaščito. Spoznali bomo njen življenjski prostor, prehrano, potek gnezdenja, vzroke za njeno ogroženost in dosedanje rezultate na področju varovanja te vrste.

17. februar 2000: Indija,

Borut Rubinič in Al Vrezec
Dva izmed štirih ornitologov, ki so se lani podali na potovanje po Indiji, vam bosta povedala, zakaj je Indija Koromandija ne le za duhovne iskalce, temveč tudi za ornitologe.

9. marec 2000: Dvoživke Ljubljanskega barja,

Katja Pobiljšaj
Če vas zanima, katere dvoživke bivajo na tem območju, kakšno je njihovo življenje in zakaj so ogrožene, je to vsekakor pravo predavanje za vas. Predavateljica ima dolgoletne izkušnje iz proučevanja in varstva te živalske skupine.

RAZPIS ZA NAGRADO ZLATI LEGAT

DOPPS na podlagi »Pravil nagrade Zlati legat« objavljata poziv za zbiranje prijav.

»Zlati legat« je nagrada, ki jo bo DOPPS poslej vsako leto podeljeval slovenskim ornitologom za najboljši del s področja ornitologije objavljen v preteklem koledarskem letu, doma ali na tujem.

Nagrajeno delo poleg priznanja prejme denarno nagrado v višini
50.000,00 SIT

Žirija bo pregledala vsa dela, ki jih je izdal ali pripravil DOPPS, vsa dela objavljena v revijah *Acrocephalus*, *Falco* in *Annales* ter dela, ki bodo prijavljena na razpis.

Avtorje, ki so objavili svoja dela drugje pozivamo, da kopije svojih del pošljejo do 20. januarja 2000 na naslov DOPPS s pripisom »Za razpis za Zlatega legata«.

Nagrada bo podeljena na skupščini DOPPS marca 2000.

Tudi letos je sredstva za nagrado prispevalo podjetje BIOTEH d.o.o. iz Ljubljane, za kar se mu toplo zahvaljujemo.

Borut Štumberger
predsednik žirije Zlati legat 1999

30. marec 2000: Predstavitev ornitološko pomembnih območij (IBA - Important Bird Areas), Slavko Polak
Predstavljen bo projekt IBA (namen, metoda dela, rezultati projekta v Sloveniji), slovenska IBA knjiga in nato posamezna IBA področja v Sloveniji.

20. april 2000: Severna Amerika,

Jakob Smole
Kaj vse se da videti na enomesečnem križarjenju po Severni Ameriki? Skozi diase bodo predstavljena številna ameriška mesta, njihov blišč in beda, ter nekateri čudoviti nacionalni parki (New York, Cleveland, Yellowstone, Kalifornija, Sequoia National Park, Las Vegas, Grand Canyon, Everglades na Floridi...).

11. maj 2000: Navadna čigra

Sterna hirundo, Damijan Denac
Beseda bo tekla o elegantni prebivalci rečnih

Iščemo lektorja

Med našimi člani (in vsemi, ki jih zanima ptičji svet) iščemo slavnika, ki bi bil pripravljen lektorirati Novice in ima po možnosti dostop do elektronske pošte. Če ste pripravljeni pomagati, stopite v stik z glavno urednico ali s pisarno DOPPS. Tako boste za vsebino zvedeli še par tednov pred izidom!

Uredništvo

prodišč, ki se je bila zaradi človekove brezobzirnosti prisiljena umakniti na slabša sekundarna gnezdišča, v gramoznice in lagune za odpadke vode Tovarne sladkorja Ormož. Člani štajerske sekcije DOPPS so v slednjih postavili dva gnezdilna splava, na katerih gnezdiijo ene zadnjih slovenskih čiger.

1. junij 2000: Bela štoklja,

Luka Božič in Damijan Denac

Predavatelja bosta predstavila rezultate akcije "Bela štoklja, ptica leta 1999", ki se je izkazala za zelo odmevno. Priložnost imate izvedeti, zakaj je štoklja simbol rodnosti, če se še prehranjuje pretežno z žabami in kaj on njej vedo povedati domačini.

IZLETI

8. januar 2000: Isola della Cona,

vodi Borut Rubinič (061/311 469)

Dobimo se ob 7.00 na Žibertovi 1 v Ljubljani, od koder bomo skupaj krenili proti izlivu reke Soče, kjer prezimuje na tisoče vodnih ptic in pobreznikov (škurhi, školkarice, kormorani, race, slapniki...). S seboj vzemite nekaj gotovine (italijanske lire), teleskop ali daljnogled in škornje.

5. februar 2000: Ormoško jezero,

vodi Jakob Smole (062/211 883)

Ogledali si bomo naše edino množično prenočišče gosi, ki je tudi eno največjih v tem delu Evrope. Zborno mesto bo zaradi zgodnjega odhoda gosi že v jutranjem mraku. Prizor, ki se nam lahko ponudi ob vzhajajočem soncu, je vsekakor vreden nekaj uric jutranjega poležavanja. Podrobnosti izveste pri vodji izleta.

11. marec 2000: Ljubljansko barje,

vodi Eva Vukelič (061/654 346)

Dobimo se ob 8.00 na avtobusni postaji na Logu pri Brezovici, od koder bomo krenili proti Bevkam. Pričakujejo nas že prvi povratniki iz prezimovališč: škrjanci, prosniki, pribe in škurhi.

25. marec 2000: Drava med Ormožem in Središčem,

vodi Boris Kočevar (062/701 159, dopoldan)

Zadnjih deset kilometrov Drave, preden ta zapusti naše ozemlje, je nedvomno najlepše ohranjen del te reke. Tu še najdemo številna prodišča in mrtve rokave, od ptic pa črno štoklja in belorepca. Vodja izleta je zelo dober poznavalec tudi najbolj skritih kotičkov tega čudovitega območja, zato bo ta izlet na pragu prebujajoče se pomladi zares lepo doživetje. Informacije pri vodji na zgornjem telefonu.

8. april 2000: Krakovski gozd,

vodijo Andrej Hudoklin, Hrvoje Oršanič in Miro Perušek (068/65 603 in 061/863 234)

Zbor je ob 7.00 pri Gostilni Žolnir v Kostanjevici ob Krki, obvezna oprema so škornji, saj je gozd v tem času poplavljen. Po ogledu tega največjega dobovega poplavnega gozda v Sloveniji, ki ga v tem času že barvajo zgodnje cvetlice, si bomo s teleskopi ogledali tudi ptice nad gozdom in po bližnjih poljih. Pričakovati je malega orla, črno štoklja, južne postovke...

21. do 23. april 2000: Kopački rit,

vodita Borut Štumberger in Damijan Denac

(062/761 000, 062/106 532)

Težko pričakovani izlet, ko se bomo odpravili na pot v ta znameniti nacionalni park na izlivu Drave v Donavo na Hrvaškem. Gre za ogromno ohranjeno poplavno področje z močvirji in nižinskimi gozdovi, ki so bivališča vseh evropskih vrst čapelj in tisočem drugih vodnih ptic. Natančnejše informacije dobite pri vodji izleta. S prijavi pohačite, saj je število udeležencev omejeno.

27. april 2000: Cerkljsko jezero,

vodita Leon Kebe in Dare Šere (061/125 07 51)

Tradicionalni izlet bomo začeli ob 8.00 pri Cirilu (bife s kegljiščem v Dolenjem jezeru). Pričakovati je smrdokavre, repaljščice, črnoglave muharje, pobrežnike in prve rjave srakoperje... Obvezna oprema so škornji.

6. maj 2000: Kočevski Rog,

vodi Miro Perušek (061/ 863 234)

Dobimo se ob 8.00 na avtobusni postaji v Kočevju. Od tam bomo pot z avtomobili nadaljevali v Kočevski Rog. Zanimive vrste, ki jih lahko tu srečamo, so belohrbti in triprsti detel, siva in črna žolna ter kozača.

21. maj 2000: Murska šuma-Petišovci,

vodi Franc Bračko (062/219 086)

Ogledali si bomo nižinski hrastov gozd v najbolj vzhodnem koncu naše države. Prav zaradi odmaknjenosti so tukaj ostali ohranjeni številni mrtvi rokavi, ki so že zaradi številnih cvetočih lokvancev in blatnikov v tem času prava paša za oči. Ostalo boste videli sami. Informacije pri vodji.

3. in 4. junij 2000: Pohorje,

vodi Luka Božič (062/106 533)

Pohorje sodi s strani ornitologov med redkeje obiskovana območja, čeprav nedvomno skriva marsikatero presenečenje. V obsežnih iglastih gozdovih gnezdiijo vrste, kot sta triprsti detel in koconogi čuk, medtem ko v višjih legah srečamo tudi prave »alpske« vrste, na primer brezovčka in komatarja. Največja posebnost Pohorja pa so številna barja na samem vrhu. Oba dneva bo po nekaj ur hoje, zato je zaželjena primerna kondicija. Prijavite se nekaj dni pred odhodom pri vodji izleta, kjer dobite tudi dodatne informacije.

24. april 2000: Vrbina - Dobrava - Jovsi - Bizelsko,

vodijo Andrej Hudoklin, Dušan

Klenovšek, Hrvoje Oršanič, Mitja Vranetič in

Vlado Balon (068/65 603)

Dobimo se ob 7.00 v Brežicah pri gradu, od koder bomo najprej krenili na ogled splava za čigre in kolonije breguljk v gramoznici Vrbina. Nato se bomo sprehodili čez poplavni gozd Dobrava in izlet nadaljevali v Jovsih, kjer so ob Sotli še ohranjeni močvirni travniki. Svoje druženje bomo zaključili z opazovanjem kolonije čebelarjev na Bizelskem.

AKCIJE

15. in 16. januar 2000: Mednarodno štetje vodnih ptic (IWC)

Že tradicionalen vseslovenski popis v okviru štetja vodnih ptic na zemeljski severni polobli bo potekal tudi letos. Na ta dan štejejo vodne ptice vsi slovenski ornitologi! Informacije pri koordinatorju Borutu Štumbergerju (tel. 062/ 761-000).

11. marec 2000: Čiščenje ptujskega otoka

Vsakoletno čiščenje otoka na Ptujskem jezeru je nujno pomembno za obstoj največje kolonije rečnega galeba v Sloveniji. Podrobnosti o samem poteku akcije izveste pri Luki Korošcu (tel. 062/782-787).

15. april 2000: Breguljka

Čiščenje gnezdilne stene ogrožene ptice pri Središču ob Dravi. Akcija se je v preteklih dveh izkazala za zelo uspešno, zato se jo splača ponoviti. Z njo pomagamo preživeti edini koloniji te vrste na našem delu reke. Natančnejše informacije dobite pri Borisu Kočevarju na tel. 062/701-159 (dopoldan).

12. do 13. avgust 2000: Štetje zlatovrank

Zlatovranka spada med najbolj ogrožene vrste ptic pri nas. Začetek avgusta je najprimernejši čas za štetje v zadnjih letih žal maloštevilnih odraslih osebkov in njihovih mladičev. Informacije pri Borutu Štumbergerju na telefonski številki 062/761-000.

V Novem letu 2000 želimo vsem članom in partnerjem DOPPS veliko uspehov pri skupnih prizadevanjih za ohranitev narave in ptic ter veliko prijetnih trenutkov pri opazovanju ptic.

Izvršilni odbor

Izdaja: Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije DOPPS®, p.p. 2395, 1001 Ljubljana;

Glavna urednica: Andreja Ramšak; Oblikovanje in tehnično urejanje: Darja Šipek; Uredniški svet: Peter Legiša, Damijan Denac, Andrej Figelj, Leon Kebe, Borut Mozetič, Al Vrezec; DTP: KGB ZOD; Likovna oprema: Prirodoslovna literatura iz preloma stoletja; Tisk: Tiskarna Artelj.

Prispevke lahko pošiljate na društven naslov ali e-mail: andreja.ramsak@guest.arnes.si. Informativni bilten izhaja šestkrat letno. Prispevke vračamo samo na željo avtorjev.

Naročnina je vključena v članarino DOPPS. Bilten sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor in je vpisan v register javnih glasil pod zaporedno številko 1610.

12. tradicionalno januarsko štetje vodnih ptic (IWC)

V DOPPS Vas vabimo, da se udeležite štetja vodnih ptic, ki bo potekalo v soboto 16. in v nedeljo 17. januarja 1999.

To družbeno in naravovarstveno dejanje, ki poteka pod imenom International Waterfowl Census (IWC), opravi vsako leto sredi januarja na vseh stoječih in tekočih vodah ter obalnih morjih severne poloble na milijone opazovalcev ptic. **Namen štetja** je oceniti in trajno spremljati velikosti svetovnih populacij posameznih vrst vodnih ptic. V svetovnem merilu in na vseh kontinentih akcijo štetja koordinira partnerska organizacija Wetlands International. Namen te organizacije je »z raziskavami, izmenjavo informacij in naravovarstvenimi aktivnostmi povsod po svetu vzdrževati in obnavljati mokrišča kot pomembne naravne vire in biotsko pestrost za prihodnje rodove«. Koordinator štetja v Sloveniji je DOPPS.

Rezultati štetij za leti 1997 in 1998 so objavljeni v reviji *Acrocephalus* (št. 81-81 in 87-88).

Napotki za štetje:

- Še pred štetjem **preberemo priložen obrazec**.
- S štetjem pričnemo **v soboto po jutranjem svitu** (okoli 7.00 ure). Na obali štejemo po svitu v nedeljo. Štejemo ne glede na vremenske pogoje; ovira je lahko edino zares huda megla. Takrat štetje ponovimo naslednji dan (v tem bolj malo verjetnem primeru stopite nemudoma v stik z Vašim nacionalnim ali lokalnim koordinatorjem štetja).
- Štejemo **na vseh vodnih površinah**; če so vodne ptice preštete na travniku, smetišču ipd. to prosim vpišite v obrazec v polje »sporočilo koordinatorju štetja«.
- Med vodne ptice v grobem sodijo vse vrste slapnikov, ponirkov, kormoranov, čapelj, labodov, gosi, rac, tukalic in pobreznikov, vključno z galebi in čigami.
- Da bo štetje vodnih ptic resnično naravovarstveno sprejemljivo, se je zlasti vzdolž rek potrebno v loku izogniti večjim jatam ptic, ki bi jih s pretirano bližino opazovanja lahko preplašili.
- Posebej bodimo pozorni na **skupinska prenočišča** galebov, gosi, kormoranov, zvoncev ipd.; na takšnih prenočiščih se običajno zbere cela populacija neke vrste ptic določenega območja. Skupinska prenočišča locirajmo že pred štetjem (npr. zgodaj zjutraj ali zvečer, ko ptice letijo iz prenočišča ali pa nanj).
- Vse velike in večina večjih slovenskih rek je za namen štetja razdeljena na odseke. **Za vsak odsek reke izpolnimo svoj obrazec** (v kolikor še nimate kart z vrisanimi rečnimi odseki stopite v stik z nacionalnim ali lokalnim koordinatorjem štetja). Stojee vode, npr. bajerje ribnike, mlake, akumulacije, jezera obravnavamo kot eno lokaliteto in izpolnimo en obrazec.
- Štetje opravimo **s terenskim obhodom** (nikakor ne s pomočjo čolna!). V Sloveniji je nekaj manjših odsekov rek, kjer je vodne ptice možno temeljito prešteti s pomočjo avtomobila; če ste štel tako to vpišite v polje »sporočilo koordinatorju štetja«.

- Na eni lokaliteti preštejemo vse vodne ptice. Če tega nismo storili to vpišemo v polje »sporočilu koordinatorju štetja«.
- V primeru nejasnosti ne oklevajte poklicati Vašega lokalnega ali nacionalnega koordinatorja štetja.
- Čim prej izpolnite in odpošljite obrazec.
- Štetje ptic je prostovoljno opravilo. Ne izpostavljajte se nevarnostim in nikar ne hodite po ledu, prečkajte sumljivih brvi ali celo stopajte pred puškine cevi lovcem ipd.

Tudi letošnja akcija štetja vodnih ptic poteka s podporo družbe Mobitel.

V pravkar pričetem Novem letu 1999 vam želimo uresničitev vseh vaših želja in obilico nepozabnih srečanj s pticami.

Vaš

Borut Štumberger,
nacionalni koordinator IWC

Ljubljana, 06.01.1999

Naslovi lokalnih koordinatorjev za posamezna števna območja ali njihove dele:

- **Obala**
Borut Rubinič / tel. 061 311469 (okoli 19.00 ure)
- **Notranjska in Primorska**
Slavko Polak / tel. 067 24210 (delavnik)
Leon Kebe / tel. 067 25222 int. 127 (delavnik) ali 061 793723 (okoli 19.00 ure) - kraška polja
Peter Grošelj / tel. 065 787082 (okoli 19.00 ure) - Soča s pritoki
- **Zgornja Sava**
Katarina Senegačnik / tel. 061 263988 (okoli 19.00 ure)
- **Spodnja Sava**
Andrej Hudoklin / tel. 068 322019 ali 322452 (delavnik)
Jože Pečnik / tel. 068 22232 (okoli 19.00 ure) - Krka
Dušan Klenovšek / tel. 0608 42715 (okoli 19.000 ure) - Sava
Miro Perušek / tel. 061 863234 (okoli 19.00 ure) - Kolpa
- **Savinja**
Denis Vengust / tel. 063 853644 (okoli 19.00 ure) - akumulacije in jezera
Janez Senegačnik / tel. 063 743051 (okoli 19.00 ure) - Savinja
- **Drava in Mura**
Borut Štumberger / tel. 062 761000 (okoli 19.00 ure)

LJUBLJANSKA SEKCIJA DOPPS

IZLETI

6. februar 1999: Ormoško jezero, vodi Luka Korošec

Dobimo se med 6.30 in 7. uro na železniški postaji v Ormožu; odhod gosi z jezera je namreč precej nepredvidljiv. Ormoško jezero je edino redno prenočišče nekaj tisoč gosi, ki prezimujejo v severovzhodni Sloveniji. Njihov hrupni jutranji odhod z jezera na Madžarsko, kjer se prehranjujejo, je ob čudovitem panonskem sončnem vzhodu pravo doživetje. Vse ostale informacije dobite pri vodji izleta na tel. (062) 782 787.

20. marec 1999: Izliv reke Mirne, vodita Borut Rubinič in Al Vrezec

Izliv Mirne je kljub grobim regulacijam še vedno ornitološko zanimiv. Na morju je mogoče opazovati slapnike, ponirke in race, na poljih pa pobrežnike, ki so prezimovali v Sredozemlju. Poleg tega si bomo ogledali tudi slavno drevo, ki v svoji krošnji gosti kolonijo španskih vrabcev (le-ti se iz prezimovališč žal vrnejo kasneje). Na poljih nas bodo verjetno pričakale tudi nekatere pevke na poti v svoja gnezdišča in ujede. Dobimo se ob 7. uri na parkirišču letališča Portorož, od tam bomo pot nadaljevali skupaj. Informacije na tel. (061) 311 469 in (061) 316 943.

10. april 1998: Krakovski gozd, vodita Andrej Hudoklin in Hrvoje Oršanič

Zbirno mesto je ob 7. uri pred gostilno Žunir v Kostanjevici ob Krki. To je edinstvena priložnost za obisk poplavnega dobovega gozda, ki v svojih krošnjah skriva gnezda več parov črnih škorkelj in malega klinkača. V tem času so tla prekrita s preprogo iz čemaža, ki ga mestoma pozlatita pasja čebula in navadna kalužnica. Poleg gozda, v katerem bomo poslušali detle, žolne, drozge, sinice itd., si bomo ogledali tudi polja in travnike okoli gozda, na katerih so se lani več dni prehranjevale južne postovke. V eni od okoliških vasi smo celo opazovali parjenje, čeprav kasneje niso gnezdile - morda bodo letos! Obdržala sta se tudi črnočeli srakoper in čuk, ki v Sloveniji predstavljata že skoraj izumrli vrsti. Izlet pod strokovnim vodstvom biologa in gozdarja je torej prava ureničitev ornitoloških in botaničnih sanj! Zaradi poplavljenosti gozda so škornji-obvezni! Vse ostale informacije dobite na tel. (068) 65 603.

27. april 1999: Cerkniško jezero, vodita Leon Kebe in Dare Šere

Tradicionalni izlet na Cerkniško jezero bomo pričeli ob 7.30 pri Cirilu (bife s kegljiščem v Dolenjem jezeru). Odlično strokovno vodstvo, poznavanje terena, dobra družba in za opazovanje ptic najbolj pestro obdobje so gotovo dovolj dobri razlogi, da tega izleta ne zamudite. Pričakujejo nas pobrežniki, prvi rjavi srakoperji, smrdokavre in morda celo ribji orell! Informacije na tel. (061) 791 586 ali (061) 12 50 751.

Izlet je namenjen spoznavanju, druženju in izmenjevanju strokovnih mnenj med člani vseh sekcij, zato ste nanj še posebej toplo vabljeni!

22. in 23. maj 1999: Novigrad, Bale, jezero Paluda, vodi Zlata Vahčič

Kdor se želi naučiti miru in lepote Istre izven turistične sezone ter prisluhniti mediteranskim pticam v polnem petju, naj se vsekakor udeleži tega izleta. Informacije o uri odhoda, prenočišču in načinu prevoza dobite na tel. (061) 335 841.

19. in 20. junij 1999: Krnska jezera, vodi Tomaž Jančar

Dvodnevni izlet bomo pričeli pri izviru Tolminke in ga nadaljevali proti Krnskim jezerom. Ta čas je za obisk gora najbolj primeren, saj ptici intenzivno krmijo svoje mladiče. Ogledali si bomo tri

kolonije mestnih lastovk na naravnih gnezdiščih, planinske vrabce, planinske pevke, kupčarje, morda celo kakšnega beloglavega jastreba, poleg tega pa bomo poslušali kotorne in hribske listnice, ki v Sloveniji gnezdiijo le na nekaj mestih. Prespali bomo v koči pri Krnskih jezerih (spalne vreče ne potrebujete, pač pa denar za prenočišče). Drugega dne se bomo vračali cez Peske. Tisti, ki to območje poznate, boste lahko ugotovili, da ga je lanskelelni velikonočni potres močno prizadel - razdeljal je cele gore in izbrisal nekaj hektarjev gozda. Za izlet se prijavite osebno pri vodji na tel. (061) 667 968, hkrati boste izvedeli tudi vse v zvezi z uro odhoda in prevozom. Obvezna je trdna obutev - nikakor ne superge! V primeru slabega vremena bo izlet preložen na 26. in 27.6. (naslednji vikend).

PREDAVANJA

Predavanja so ob četrtkih v društvenih prostorih na Žibertovi 1 v Ljubljani. Pričnejo se ob 19. uri.

21. januar 1999: Etiopija, Luka Božič

Predavatelj, zg. katerega je bilo potovanje v Etiopijo že drugo srečanje z afriškim načinom življenja, nas bo za en večer iztrgal mrzli Ljubljani in nam predstavil košček politično in ornitološko vroče Afrike.

18. februar 1999: Poročno potovanje po Norveški, Barbara in Tomaž Mihelič

Prvi obisk Norveške pred dvema letoma ju je navdušil do take mere, da sta v to deželo odšla tudi na poročno potovanje. Tokrat sta obiskala druge kraje, nekaj časa pa sta namenila tudi opazovanju ptic.

11. marec 1999: Predstavitve DOPPS-ovega dela na Ljubljanskem barju, dr. Davorin Tome
Atlas gnezdljk Ljubljanskega barja in smernice za sonaravni razvoj tega območja so gotovo dragoceno naravovarstveno gradivo, ki ga je za Barje pripravil DOPPS. O nekaterih zanimivejših rezultatih atlasa in pomembnejših območjih na Barju nam bo spregovoril Davorin Tome, ki je eden od koordinatorjev IBA Ljubljanske barje.

15. april 1999: Kosec Crex na Ljubljanskem barju, Vesna Grobelnik

Vesna Grobelnik, absolventka biologije, nam bo predstavila svojo diplomsko nalogo, med izdelavo katere je potrdila in dopolnila nekatera dognanja o življenju kosca. V nalogi je zajela tudi telemetrijo, torej redno spremljanje gibanja koscev, na katere je namestila oddajnike. Rezultati so izredno zanimivi!

13. maj 1999: Dvoživke Ljubljanskega barja, Katja Paboljšaj

Da bi se z njimi srečali še kako drugače kot le z madeži na cestah, smo povabili strokovnjakinjo iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije, da nam pove nekaj več o barjanskih dvoživkah. Izvedeli boste vse o tem, kje živijo, kako se vedejo in kaj jih ogroža. Z njimi se lahko srečate skoraj v vsakem občestnem kanalu, gorski urhi zasedejo celo zelo umazane in nato v zborih nežno, polglasno prepevajo.

AKCIJE

16. in 17. januar 1998: Januarsko štetje vodnih ptic - IWC

5. maj 1998: Popis velikega skovika, koordinira Katarina Senegačnik (061-263 988)

Dobimo se ob 21. uri na končni postaji avtobusa št. 19 na Ižanski cesti, kjer se bomo razdelili v skupine. Če imate kasetofon in posnetek petja samca velikega skovika, ju prinesite s seboj ali pa pravočasno obvestite koordinatorko, da ju potrebujete. Za sodelovanje pri popisu se prosim

prijavite vsaj tri dni prej! V primeru slabega vremena je popis preložen na 12.maj.
3. teden v maju: Popis kozice na ljubljanskem vrhu, koordinira Al Vrezec
Natančen datum, ki se bo seveda pokoraval vremenu, in vse o metodi dela izveste na tel (061) 316 943.

Letos uvajamo tudi »malo šolo« ptičjega petja in oglašanja, namenjeno začetnikom.

Potekala bo na naslednjih terenih:

10. april: Tivoli, vodi Eva Vukelič (061-654 346)

Dobimo se ob 7. uri pri Kopališču Tivoli. Spoznali bomo petje različnih vrst sinic, drozgov in ščinkavcev.

15. maj: Cerkiško jezero, vodi Dare Šere (061-12 50 751)

Dobimo se ob 6. uri pri Cirilu (bife s kegljiščem v Dolenjem jezeru). Poslušali bomo repaljščice, trstnice, penice, rumene strnade...

5. junij: Ljubljansko barje, vodi Katarina Senegačnik (tel. 061-263 988)

Dobimo se ob 21. uri na končni postaji avtobusa št.6 pri Dolgem mostu. Spoznali bomo kosca, velikega skovika, recnega cvrčalca, kobiličarja, močvirsko trstinico in malega slavca.

14. avgust: Ormož, vodita Luka Božič in Damijan Denac (tel. 062-106 533 ali 062-106 532)

Dobimo se ob 8.uri na železniški postaji v Ormožu. Naučili se bomo prepoznavanja pobrežnikov po obarvanosti, oglašanju in obnašanju. Če imate teleskop, ga prinesite s seboj.

ŠTAJERSKA SEKCIJA DOPPS

Spoštovani, po poletnem počitku nadaljujemo z aktivnostmi Štajerske sekcije DOPPS. Pred Vami so nova predavanja, izleti in akcije; vljudno vabljeno! Novost, ki jo bomo uvedli z letošnjim letom, je srečanje članov štajerskega konca in okolice, na katerem boste lahko izrazili svoje želje, predloge in morebitno kritiko ali pa prejeli kakšen koristen nasvet izkušenih ornitologov.

Predavanja potekajo vsako prvo sredo v mesecu ob 18:00 uri na Pedagoški fakulteti v Mariboru, Koroška cesta 160, Oddelek za biologijo, predavalnica 0.67.Za dodatne informacije o izletih in akcijah se obrnite na kontaktne osebe na pripisano telefonsko številko.

PREDAVANJA:

3. februar 1999 Črna štorčja Ciconia nigra (dr. Peter Sackl).

Na Avstrijskem Štajerskem gnezdi 30-40 parov črne štorčje v Sloveniji pa doslej še ni ustreznih kvantitativnih raziskav. Predavatelj bo opisal status črne štorčje v Avstriji in Evropi, seznanil pa nas bo tudi z metodami, ki nam bodo še kako koristile pri letošnjem kartiranju črne štorčje na Štajerskem in Prekmurju (glej izlete!). Poskrbljeno je za prevod v slovenski jezik.

3. marec 1999 Veliki skovik Otus scops - kazalec ekološkega pomena

tradicionalne kulturne krajine Goričkoga (Borut Štumberger).

Gotovo ste med dopustom na morju zvečer slišali onomatopoeični "tju" velikega skovika. Vendar skovik naseljuje tudi notranjost Slovenije, kjer pa se število vse bolj krči. Predavatelj bo poročal o številičnosti, višinski razširjenost in izbiri teritorija te vrste v letu 1997 na Goričkem.

14. april 1999 Kosec Crex crex (dr. Peter Trontelj).

Ptico, katere življenjski prostor se je v zadnjih letih v Evropi drastično skrčil, nam bo predstavil vodilni slovenski in uveljavljen evropski poznavalec te vrste. Izvedeli bomo kakšen je koščev življenjski slog, zakaj je njegovo "brušenje kose" potihnilo na večini štajerskih travnikov in kakšno je stanje in perspektive za to globalno ogroženo vrsto. Predavanje bo potekalo drugo sredo v mesecu!

AKCIJE:

16. - 17. januar 1999 Januarsko štetje vodnih ptic - IWC

(informacije: Borut Štumberger, tel.: 062/761 000).

Rezervirajte si čas za najpomembnejša dneva za vodne ptice v letu 1999! Popis vodnih ptic poteka v soboto in nedeljo v vsej Evropi. Navodila, obrazce in karte za štetje prejmete po pošti v prvem tednu januarja 1999.

17. april 1999 Čiščenje stene za breguljko (informacije Boris Kočever, tel.: 062/701 159).

S hrvaškimi kolegi bomo v mejnem območju med Slovenijo in Hrvaško pripravili dve pešeni steni za breguljko. Zbor je ob 7:30 uri pred OŠ v Središču ob Dravi. Storitve kaj za breguljko!

7. - 8. avgust 1999 Mednarodno štetje zlatovrank

(informacije: Franc Bračko, tel.: 062/29 086 ali Borut Štumberger, tel.: 062/761 000).

Žal število letujočih zlatovrank v tem desetletju pri nas kritično nazaduje. Štetje je idealna prilžnost, da vidimo eno najbolj ogroženih naših ptic. V času štetja se rade zadržujejo v majhnih skupinah. Po Vaši telefonski prijavi se bomo dogovorili za razdelitev območij.

IZLETI:

27. februar 1999 Lent - Maribor (Jakob Smole, tel.: 062/211 883).

Izlet za začetnike in tiste, ki bi radi vedeli, kaj pravzaprav počnemo ornitologi. Sprehodili se bomo do jezua v Melju. Zbor ob 9.uri pri stari trti na Lentu, izlet bo trajal 4 ure.

11. april 1999 Mura - Zg. Bistrica (Franc Bračko, tel.: 062/29 086).

Ob Muri so ohranjeni največji poplavni gozdovi pri nas. Tu še živi črna štorčja. Ker ne vemo, koliko parov tukaj gnezdi bomo poskušali prešteti pare v svatovskem letu. Dobimo se ob 7:30 uri; za podrobne informacije pokličite vodjo izleta.

22. - 25. april 1999 Hortobagy, Madžarska

(Jakob Smole, tel.: 062/211 883, med vikendom).

V pusto narodnega parka Hortobagy bodo že prileteli sto tisoči ptic na svoja gnezdišča: opazovali bomo velike droplje, modre taščice, prtilikave kormorane, čaplje žličarke, sabljarke, sokola plenilca, prlvko, črnorepe ključače, velike bobnarice ipd. Za ta sanjski izlet z vnaprej zagotovljenimi superlativi je število prijav žal omejeno na devet (9) oseb. Nočitev z zajtrkom je 30 DEM. Prevoz z osebnimi avtomobili. Za rezervacijo in zavarovanje je potrebna kavcija 5000 SIT, ki se bo vštela v Vaše stroške. Več informacij na pripisanem telefonu.

DOPPS - BirdLife Slovenija zaposli

SODELAVCA ZA DELO S ČLANSTVOM

s polnim delovnim časom za določen čas (od nastopa dela do konca leta) z možnostjo podaljšanja. Od kandidatov pričakujemo VII. stopnjo izobrazbe, pedagoške izkušnje, poznavanje delovanja DOPPS ter znanje dela z računalnikom in komunikacijske sposobnosti.

Prijave pošljite do 20. januarja na naslov DOPPS, p.p. 2395, 1001 Ljubljana.

DOPPS - BirdLife Slovenija zaposli

SODELAVCA ZA DELO S SPONZORJI IN PROJEKTNIM MANAGEMENT

s polnim delovnim časom za določen čas (od nastopa dela do konca leta) z možnostjo podaljšanja. Od kandidatov pričakujemo VII. stopnjo izobrazbe, izkušnje na področju vodenja projektov, poznavanje osnov poslovanja podjetij, poznavanje delovanja DOPPS, znanje angleščine in znanje dela z računalnikom.

Prijave pošljite do 20. januarja na naslov DOPPS, p.p. 2395, 1001 Ljubljana.

DOPPS - BirdLife Slovenija išče tudi koordinatorskega novega ornitološkega atlasa gnezdk Slovenije 2001-2005. Delo bo honorirano in bo obsegalo postavitev metodologije za kartiranje in popisovanje ter organizacijo poskusnih popisov. Oseba mora dobro poznati ornitofavno Slovenije, dosedanje raziskave ornitofavne, imeti mora izkušnje iz metodologije popisovanja ptic ter organizacijske sposobnosti.

Prijave pošljite do 20. januarja na naslov DOPPS, p.p. 2395, 1001 Ljubljana.